

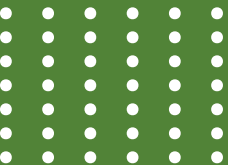
دولت مردم

اهم اقدامات یک ساله دولت

از منظر شاخص‌های اقتصادی سازمان برنامه و بودجه کشور

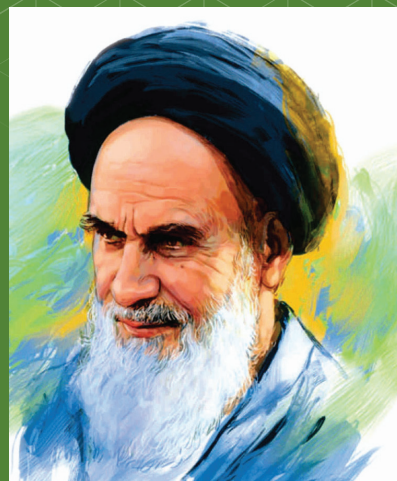
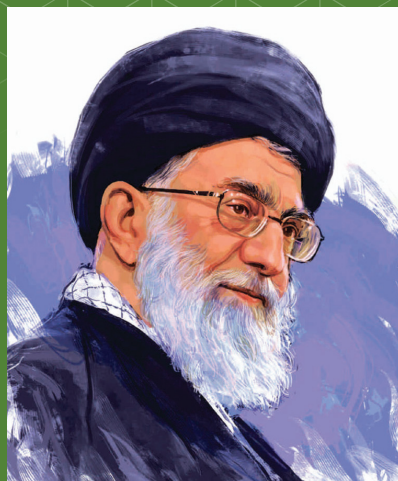
دولت مردمی
پیشروان

مردادماه ۱۴۰۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«شما برادران عزیز در یک برهه دشواری مسئولیت را پذیرفته‌اید؛ ان شاء الله خداوند کمک‌تان می‌کند؛ بنده هم دعا خواهم کرد و امیدواریم که موفق باشید. به هر حال شرایط دشواری است با وضع تورم و مشکلات معیشتی مردم و مسئله کرونا و مسائل گوناگونی که وجود دارد. اگر ان شاء الله از سویی تلاش مجاهدانه و حقیقتاً شبانه‌روزی و خستگی‌ناپذیر [داشته باشید] و از طرفی توسل و توکل به خداوند متعال را برای خودتان ذخیره کنید و سرمایه قرار بدهید قطعاً پیروز خواهید شد، قطعاً موفق خواهید شد و بر مشکلات فائق خواهید آمد.»

مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)

«ما باید دنبال تحکیم وحدت خودمان باشیم. ملت و دولت‌مان خیال نکنند که او دولت است و آن ملت. همه مال یک کاروان هستیم که رو به آن عالم می‌رویم و باید اطاعت خدا بکنیم و با هم باید باشیم. اگر این طور باشد، پیروزی هیچ اشکال ندارد که نصیب‌تان می‌شود و این پیروزی‌هایی است که خدا می‌دهد، این نصرتی است که خدا می‌دهد، او را ما با جان و دل قبول می‌کنیم چون هدیه خداست.»

امام خمینی (ره)

اهم اقدامات یک ساله دولت از منظر شاخص‌های سازمان برنامه و بودجه کشور

سازمان برنامه و بودجه کشور

معاونت اقتصادی و هماهنگی برنامه و بودجه کشور

دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت

مردادماه ۱۴۰۱

دولت مردم

■ فهرست مطالب

۸	محورهای گزارش
۱۰	وضعیت متغیرهای اقتصادی در شروع به کار دولت سیزدهم
۱۱	مشکلات اساسی در شروع به کار دولت سیزدهم
۱۲	اقدامات انجام شده دولت
۲۳	نتایج اقدامات دولت

■ مقدمه

سازمان برنامه و بودجه کشور با توجه به شاخص‌هایی که برای عملکرد دولت در نظر دارد، اهم عملکرد دولت سیزدهم در یک سال اول را در این گزارش ارائه کرده است. محورهای این گزارش عبارتند از:

۱- وضعیت متغیرهای کلان اقتصادی در مقطع تحویل دولت سیزدهم

۲- مشکلات اساسی در شروع به کار دولت سیزدهم

۳- اقدامات انجام شده دولت از زمان استقرار دولت سیزدهم

« اصلاحات اساسی

« حل مشکلات اقتصادی

« دیپلماسی اقتصادی

۴- نتایج اقدامات دولت (از منظر شاخص‌های اقتصاد کلان براساس آخرین آمار موجود)

مشکلات اساسی در شروع به کار دولت سیزدهم در این گزارش از منظر سازمان برنامه و بودجه کشور بررسی شده و شاید یکی از اصلی‌ترین مشکلات دولت در ابتدای شروع کار کسری بودجه بوده است. کسری بودجه (با معیار تراز مالی) در سال ۱۳۹۹ بالغ بر ۲۱۳۵ هزار میلیارد ریال بود که با اقدامات دولت سیزدهم به ویژه در نیمه دوم سال ۱۴۰۰ با حدود ۹۸ هزار میلیارد ریال کاهش به ۱۱۵۶ هزار میلیارد ریال رسید. وجود تورم مزمن در اقتصاد نیز به عنوان دومین مشکل اساسی سر راه دولت سیزدهم شناخته می‌شود. در این گزارش آمده که در دهه ۹۰ متوسط نرخ تورم بالغ بر ۲۳ بود که از سال ۱۳۹۷ نرخ تورم به صورت مداوم افزایش یافته و در نرخ تورم نقطه ای در خرداد ماه ۱۴۰۰ به بالای ۴۷ درصد رسیده بود. این گزارش، عملکرد دولت در حل مشکلاتی است که از منظر سازمان برنامه و بودجه در ابتدای راه دولت سیزدهم وجود داشته است.

■ محورهای گزارش

- ۱- وضعیت متغیرهای کلان اقتصادی در مقطع تحویل دولت سیزدهم
- ۲- مشکلات اساسی در شروع به کار دولت سیزدهم
- ۳- اقدامات انجام شده دولت از زمان استقرار دولت سیزدهم
 - « اصلاحات اساسی
 - « حل مشکلات اقتصادی
 - « دیپلماسی اقتصادی
- ۴- نتایج اقدامات دولت (از منظر شاخص های اقتصاد کلان براساس آخرین آمار موجود)

وضعیت متغیرهای کلان اقتصادی در مقطع تحویل دولت سیزدهم

حوزه	متغیر	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	بهار ۱۴۰۰
بخش واقعی	رشد اقتصادی (درصد)	۴٫۸	-۴٫۷	-۴٫۲	۱	۶٫۹
	رشد اقتصادی بدون نفت (درصد)	۵٫۹	-۲٫۵	۳	۰٫۳	۴
	رشد هزینه مصرف نهایی خصوصی (درصد)	۹٫۳	-۲٫۵	۰٫۱	۱٫۶	۷٫۸
	رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص (درصد)	۹	-۱۸	-۱۷٫۴	۳٫۷	۱۱٫۱
بازار کار	نرخ بیکاری ۱۵ ساله و بیشتر (درصد)	۱۲	۱۲٫۲	۱۰٫۷	۹٫۶	۸٫۸
	خالص ایجاد اشتغال ۱۵ ساله و بیشتر - هزار نفر	۷۳۶	۵۸۳	۴۳۰	-۱۰۱۰	۷۱۳
تورم	تورم سالانه (درصد)	۸٫۲	۲۶٫۹	۳۴٫۸	۳۶٫۴	خرداد ۴۳
	تورم نقطه به نقطه (درصد)	اسفند ۷٫۱	اسفند ۴۷٫۵	اسفند ۲۲	اسفند ۴۸٫۷	خرداد ۴۷٫۶
توزیع درآمد	ضریب جینی	۰٫۳۹۸۱۲	۰٫۴۰۹۳	۰٫۳۹۹۲	۰٫۴۰۰۶	-
تجارت	صادرات کالای غیرنفتی (بدون میعانات گازی) - میلیون دلار	۳۲۳۲۴	۳۲۶۵۵	۳۰۳۷۵	۲۸۸۰۵	۸۵۸۲
	واردات کالا - میلیون دلار	۷۵۵۴۶	۶۰۷۵۵	۵۲۲۳۶	۴۶۶۱۲	۱۳۰۲۵
بازار پول	پایه پولی (هزار میلیارد ریال)	۲۱۴۰	۲۶۵۷	۳۵۲۸	۴۵۸۹	۵۰۰۹
	نقدینگی (هزار میلیارد ریال)	۱۵۳۰۰	۱۸۸۲۹	۲۴۷۲۲	۳۴۷۶۲	۳۷۰۵۴
	رشد پایه پولی (درصد)	۱۹	۲۴٫۲	۳۲٫۸	۳۰٫۱	۳۹٫۴
	رشد نقدینگی (درصد)	۲۲٫۱	۲۳٫۱	۳۱٫۳	۴۰٫۶	۳۰٫۷
بودجه عمومی	منابع بودجه عمومی (هزار میلیارد ریال)	۳۲۰۰	۲۵۲۵	۴۱۰۴	۵۶۲۲	۱۳۶۲
	درآمدهای مالیاتی (هزار میلیارد ریال)	۱۱۵۸	۱۲۴۶	۱۶۰۸	۲۰۶۸	۶۲۱
	منابع حاصل از نفت و گاز (هزار میلیارد ریال)	۹۱۹	۱۰۸۴	۴۳۵	۱۶۱	۲۵
	نسبت درآمدهای مالیاتی به منابع (درصد)	۳۶٫۲	۳۵٫۹	۳۹٫۲	۳۶٫۸	۴۵٫۶
	تراز مالی به عنوان معیار کسری بودجه (هزار میلیارد ریال)	۲۷۲	۳۴۶	۱۱۲۷	۲۱۳۵	خرداد ۵۴۰

ماخذ: آمارهای حوزه های واقعی، بازار کار، تورم و توزیع درآمد، مرکز آمار و آمارهای تجارت و بازار پول از بانک مرکزی و بودجه از خزانه داری کل

■ وضعیت متغیرهای اقتصادی در شروع به کار دولت سیزدهم

« رشد اقتصادی پایین و پرنوسان بوده است. گفتنی است متوسط رشد سالانه اقتصاد در دهه ۹۰ بسیار کم و در حدود ۰٫۵ درصد بوده است.

« کاهش رشد اقتصادی ناشی از سهم پایین و حتی منفی بهره‌وری و عدم تشکیل سرمایه ثابت ناخالص بوده است. به طوری که متوسط رشد سالانه سرمایه‌گذاری در دهه ۹۰ شمسی حدود منفی ۴٫۶ بوده و بهره‌وری سهمی در رشد اقتصادی نداشته است.

« به دلیل ساختار بازار کار، با تکانه شدید کرونا و خشکسالی، بسیاری از شاغلین از بازار کار خارج شدند. به دلیل عدم توجه به بهره‌وری در توسعه کشور، شکل‌گیری اشتغال از بی‌ثباتی برخوردار شده است که با کوچک‌ترین تکانه، پایداری خود را از دست می‌دهد. بدیهی است اگر مشاغل مورد نظر به صورت رسمی و دائمی و ناشی از رشد اقتصادی و بهره‌وری بودند، در پاسخ به این دو تکانه، پایداری بیشتری داشتند. به طوری که با شوک همه‌گیری کرونا از تعداد شاغلین کشور بیش از یک میلیون نفر کم شد و نرخ مشارکت از رقم ۴۴٫۱ در سال ۱۳۹۸ به ۴۱٫۳ درصد در سال ۱۳۹۹ کاهش یافت.

« کسری بودجه سنواتی افزایشی بوده است. کسری بودجه دولت (با معیار تراز مالی) در دهه ۱۳۹۰ همواره افزایش یافته و به حدود ۲۱۳۵ هزار میلیارد ریال در سال ۱۳۹۹ رسیده بود.

« بی‌ثباتی اقتصاد به دلیل کسری بودجه و جبران آن از محل پایه پولی، بی‌انضباطی در نظام پولی و بانکی، کاهش ارزش پول ملی و افزایش مستمر نرخ ارز بوده که به صورت افزایش نرخ تورم و تورم انتظاری ظاهر شده است. از سال ۱۳۹۷ نرخ تورم به صورت مداوم افزایش یافته و در خرداد ماه ۱۴۰۰ نرخ تورم نقطه‌ای به بالای ۴۷ درصد رسیده بود.

« تامین بودجه دولت از محل درآمدهای نفت، باعث شده تا هرگونه کاهش در درآمدهای ارزی، تنظیم بودجه را با دشواری‌های فراوانی روبرو کند. در این حالت انتخاب روش‌های مخرب برای جبران آن، می‌تواند آثار منفی و زیان‌باری به دنبال داشته باشد و منجر به بی‌ثباتی گردد. نسبت منابع حاصل از نفت و گاز به منابع بودجه دولت از رقم ۳۰٫۷ درصد در سال ۱۳۹۷ به رقم ۱۰٫۶ در سال ۱۳۹۸ و ۲٫۹ درصد در سال ۱۳۹۹ کاهش یافت.

« محدود شدن مقاصد صادراتی و تمرکز بر صادرات مواد اولیه یا با فناوری پایین، شرایط مقاومت کشور در مواجهه با تکانه‌های مختلف را تضعیف کرده است. از سوی دیگر علی‌رغم ظرفیت‌های فراوان کشور، صدور خدمات از جمله خدمات

فنی مهندسی نیز دچار آسیب جدی شده است.

« ضریب جینی به عنوان معیار اندازه‌گیری توزیع درآمد در سال‌های اخیر افزایش یافته که به معنی تشدید شکاف طبقاتی است. ضریب جینی از رقم ۰٫۳۶ در سال ۱۳۹۱ به رقم ۰٫۴۰ در سال ۱۳۹۹ افزایش یافت. در سال ۱۴۰۰ ضریب جینی با اندکی بهبود به ۰٫۳۹ رسید.

■ مشکلات اساسی در شروع به کار دولت سیزدهم

« کسری بودجه دولت: کسری بودجه (با معیار تراز مالی) در سال ۱۳۹۹ بالغ بر ۲۱۳۵ هزار میلیارد ریال بود که با اقدامات دولت سیزدهم به ویژه در نیمه دوم سال ۱۴۰۰ با حدود ۹۸ هزار میلیارد ریال کاهش به ۱۱۵۶ هزار میلیارد ریال رسید).
« وجود تورم مزمن در اقتصاد: در دهه ۹۰ متوسط نرخ تورم بالغ بر ۲۳ بود که از سال ۱۳۹۷ نرخ تورم به صورت مداوم افزایش یافته و در نرخ تورم نقطه ای در خرداد ماه ۱۴۰۰ به بالای ۴۷ درصد رسیده بود.

« محیط زیست و آب

« خشکسالی گسترده در بیشتر نقاط کشور و ادامه آن در سال جاری: کاهش میزان بارندگی در سال آبی جاری به میزان ۲۲ درصد نسبت به عملکرد بلندمدت بوده و افزایش دما به میزان ۱٫۱ درجه نسبت به میانگین بلندمدت.
« قطعی گسترده برق به ویژه در حوزه بنگاه‌های تولیدی: کمبود حدود ۹ هزار مگاواتی برق در سال ۱۴۰۰
« تلفات کرونا در هر روز به بیش از ۷۰۰ نفر رسیده بود.
« نبود اعتبارات لازم برای تامین کالاهای اساسی در ابتدای استقرار دولت: کل اعتبارات ۸ میلیارد دلاری مصوب قانون بودجه برای تامین کالاهای اساسی تا قبل از استقرار دولت سیزدهم مصرف شده بود. لیکن دولت با وجود مشکلات به همین میزان در ادامه سال ۱۴۰۰ ارز تامین نمود تا در روند واردات کالاهای اساسی خللی ایجاد نشود.

■ اقدامات انجام شده دولت

■ توجه به اصلاحات اساسی و رویکردهای نوین

« تدوین سند تحول دولت مردمی به عنوان مبنای عمل دولت.

۱-انجام اقدامات در دولت شامل تهیه فرآیند برنامه تحول بخش های پیشران و موضوعات فرابخش، شامل ۱۰۲۴ اقدام در موضوعات در قالب ۹ فصل، تدوین نظامنامه اجرایی سند تحول، تشکیل کمیسیون ویژه سند تحول و تعیین دبیر، استقرار دبیرخانه کمیسیون اجرای سند در سازمان.

۲-اقدامات در سازمان عبارتند از تدوین چارچوب توافقنامه بین سازمان و دستگاه اجرایی و مرکز رصد و پایش سند تحول- تدوین و ابلاغ منشور برنامه های عملیاتی به دستگاه های اجرایی، ایجاد سامانه مدیریت سند تحول.

■ « تقدیم به موقع برنامه مردمی سازی اقتصاد و تامین یارانه کالاهای اساسی

برای حذف رانتها و کاهش تخلفات موجود در چرخه تامین و توزیع کالاهای اساسی، امکان بازتوزیع عادلانه منابع حاصله به جامعه هدف و جبران افزایش هزینه های مصرف کنندگان طرح مذکور اجرایی شد. (توضیح تفصیلی در ادامه)

■ « انجام اصلاحات مهم در بودجه ۱۴۰۱ به ویژه برنامه محور کردن دستگاه های اجرایی

با هدف ساده و قابل فهم کردن بودجه، نتیجه گرا کردن بودجه، نظارت پذیر شدن بودجه، جلوگیری از رشد هزینه های جاری و کمک به ثبات اقتصادی بودجه سال ۱۴۰۱ برنامه محور تنظیم شد.

■ حل اهم مشکلات اقتصادی

■ « عدم تامین کسری بودجه از محل پایه پولی

در دولت سیزدهم رویکرد بانک مرکزی بر محدود کردن استفاده از اعتبارات بانک مرکزی در قالب تنخواه گردان خزانه قرار گرفت و بدین ترتیب سهم خالص مطالبات بانک مرکزی از بخش دولتی به عنوان جزئی از پایه پولی در رشد پایه پولی در اسفند ۱۴۰۰ به ۱۴- واحد درصد کاهش یافت.

« پرداخت به موقع یارانه‌ها

« در سال ۱۴۰۰ کل یارانه نقدی و غیرنقدی برای خانوارها ۴۶ هزار میلیارد تومان بوده که تحقق ۱۰۷ درصدی داشته است. در این سال در قالب یارانه معیشتی حدود ۴۱ هزار میلیارد تومان با ۱۳۱ درصد تحقق پرداخت شده است. در مجموع در سال ۱۴۰۰ یارانه نقدی و معیشتی حدود ۸۶ هزار میلیارد تومان بوده است.

« تا تیرماه سال ۱۴۰۱، پرداختی بابت یارانه نقدی و معیشتی به خانوارها در مجموع بالغ بر ۸۸,۴ هزار میلیارد تومان بوده است. (شامل یارانه نقدی و معیشتی فروردین و دو مرحله اول مردمی سازی یارانه بالغ بر ۶۳ هزار میلیارد تومان و بابت یارانه مرحله سوم مبلغ ۲۵,۴ هزار میلیارد تومان).

در چهار ماهه اول سال ۱۴۰۱ بالغ بر ۸۸,۶ هزار میلیارد تومان یارانه نقدی به خانوارها پرداخت شده که بیشتر از کل سال ۱۴۰۰ بوده است.

« تامین کالاهای اساسی، نهاده‌های دامی، دارو و تجهیزات پزشکی

نتیجه تخصیص ارز ترجیحی: با وجود اهداف اولیه اختصاص ارز ترجیحی بابت واردات کالاهای اساسی و دارو برای مهار شوک تورمی ناشی از افزایش قیمت ارز و ایجاد ثبات نسبی در بازار، تداوم اجرای سیاست مذکور به لحاظ فسادزایی و نظارت پذیری دشوار، تضعیف تولید داخل، افزایش تقاضای کاذب و نشت کالا به صورت قاچاق و صادرات، بی‌عدالتی در توزیع یارانه و غیرشفاف بودن، اخلال در اقتصاد و بودجه کشور و کاهش اثر بخشی علی‌رغم هزینه‌های سنگین دولت فاقد توجیه بوده است.

سال	ارز مورد نیاز تامین کالاهای اساسی (میلیارد دلار)
۱۳۹۸	۱۴
۱۴۰۰	با وجود حذف بسیاری از اقلام اولیه (۲۰ قلم)، ۱۵,۷
برآورد ۱۴۰۱	۲۱ میلیارد دلار

رویکرد دولت سیزدهم: طرح «مردمی سازی و توزیع عادلانه یارانه‌ها» با رویکرد تغییر نرخ ارز واردات کالاهای اساسی مشمول ارز ترجیحی به نیمایی و پرداخت یارانه‌های مربوط به صورت مستقیم به مصرف‌کنندگان نهایی در چهارچوب جامعه هدف تعیین شده (۴۰۰ هزار تومان سه دهک اول و ۳۰۰ هزار تومان ۶ دهک بعدی)، اجرا گردید. بر این اساس ضمن حذف رانته‌ها و کاهش تخلفات موجود در چرخه تامین و توزیع کالاهای اساسی، امکان بازتوزیع عادلانه منابع حاصله به جامعه هدف و جبران افزایش هزینه‌های مصرف‌کنندگان ناشی از تغییر نرخ ارز کالاهای مصرفی نهایی فراهم گردیده است.

«مقابله با کرونا»

واکسیناسیون تا آخر مرداد ۱۴۰۰ (زمان تحویل دولت)

دوز اول: شانزده میلیون و ۸۷۰ هزار

دوز دوم: ۶ میلیون ۵۱ هزار

کل: ۲۳ میلیون و ۱۳۸ هزار

واکسیناسیون تا ۱۴۰۱/۴/۲۸

دوز اول: ۶۴۷۱۷۰۰۰

دوز دوم: ۵۸۰۸۰۰۰۰

دوز سوم: ۲۸۶۰۳۰۰۰

کل: ۱۵۱ میلیون و چهارصد هزار

۱۲۸ میلیون دوز واکسن (۸۵ درصد) در دولت سیزدهم

تعداد فوتی‌ها تا ۱۷ مرداد ۱۴۰۰: ۹۴۰۱۵ نفر

تعداد فوتی‌ها تا ۲۸ تیر ۱۴۰۱: ۱۴۱۵۱۳ نفر

تعداد فوتی‌ها از ۱۸ مرداد ۱۴۰۰ تا ۲۸ تیر ۱۴۰۱: ۴۷۴۹۸ نفر

« با اقدامات فوق، تعداد فوتی‌ها از حدود ۷۰۰ نفر در روز در ابتدای استقرار دولت سیزدهم، به زیر ۱۰ نفر در روز کاهش یافت.
« دولت در سال ۱۴۰۰، برای تامین واکسن خارجی ۵۳۰۰ میلیارد تومان و برای تامین واکسن داخلی ۳۰۰۰ میلیارد تومان پرداخت کرده است.

« افزایش پرداخت‌های عمرانی:

« در سال ۱۴۰۰ پرداخت تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، با رشد ۷۵٫۶ درصدی به ۱۳۶ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است.

« حمایت از محصولات ساخت داخل با فعال سازی ظرفیت‌های خالی، جلوگیری از تعطیلی فعالیت‌های تولیدی بارفع
مشکلات آنها، به مدار آوردن کارگاه‌های تولیدی تعطیل شده:

« در مجموعه شهرک‌ها و نواحی صنعتی، از زمان آغاز به کار دولت سیزدهم بیش از یک هزار و ۳۲۰ واحد به چرخه تولید بازگشتند. بر این اساس واحدهای احیا شده نسبت به سال ۱۳۹۹ رشد ۴۰ درصدی داشته و ۱۵ درصد از تعداد واحدهای غیرفعال کاسته شده است.

« عدالت در پرداخت به کارکنان و بازنشستگان و افزایش معافیت مالیاتی ماهانه از ۵٫۶ میلیون تومان:

« با پیگیری رویکرد افزایش ناخالص حقوق به صورت پلکانی معکوس و افزایش معافیت مالیاتی، حقوق افرادی که از متوسط حقوق کمتر می‌گیرند از حقوق افرادی که از متوسط بیشتر می‌گیرند، بیشتر رشد نمود. در مجموع متوسط حقوق در بخش دولتی ۱۰ درصد بوده و برای حقوق‌های پایین ۲۹ درصد.

« در سال ۱۴۰۱، دستمزد کارگران حداقلی بگير مضمول قانون کار، معادل ۵۷٫۴ درصد نسبت به سال ۱۴۰۰ افزایش می‌یابد.

« در سال ۱۴۰۱، دستمزد ماهانه کارگران سایر سطوح دستمزدی مشمول قانون کار معادل ۳۸ درصد + مبلغ ثابت ۵۱۵ هزار تومان افزایش می‌یابد. (۴۳ درصد)

« در این سال، مستمری بازنشستگان حداقلی بگیر در همه صندوق‌ها معادل ۵۷٫۴ درصد افزایش می‌یابد. برای بازنشستگانی که دارای دریافتی بیش از حداقل دستمزد باشند، افزایش ۱۰ درصدی اعمال می‌شود. همچنین به منظور کمک به معیشت مستمری‌بگیران بالاتر از حداقل دستمزد، علاوه بر ۱۰ درصد، مبلغ ۶۵۰ هزار تومان (تا سقف دریافتی ماهانه ۱۰ میلیون تومان) به صورت ماهانه پرداخت خواهد شد.

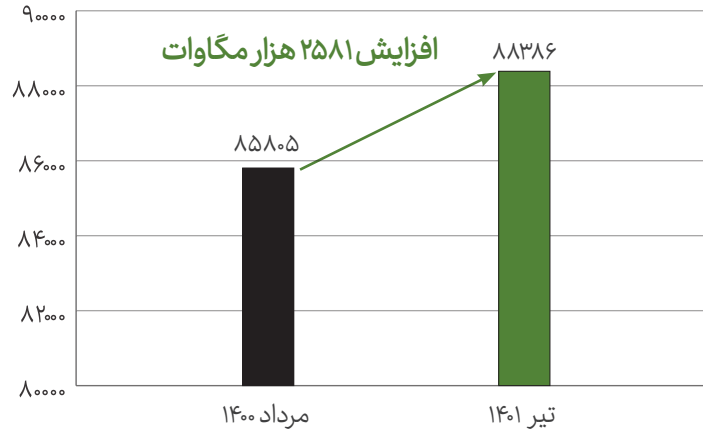
« در اجرای رتبه بندی معلمان، آیین نامه تدوین و در مرحله اجراست.

« اقدامات انجام شده در دولت سیزدهم برای حمایت از تولید برق و کاهش قطعی‌ها

- « افزایش تعرفه‌های خرید برق به منظور حمایت از نیروگاه‌ها و حفظ توان تولید برق
- « تقویت و حمایت از سیاست‌های تولید برق خودتامین برای کاهش فشار بر شبکه برق کشور
- « تقویت و حمایت از قرارداد دوجانبه مستقیم تولید کننده و مصرف کننده بخش غیر دولتی
- « اجرای سیاست‌های چندتعرفه‌ای برای پیک سایی
- « تسریع نصب کنتورهای چندتعرفه‌ای
- « تقویت هماهنگی بین وزارت نفت، نیرو و سازمان محیط زیست با محوریت سازمان برنامه و بودجه برای اجرای قانون رفع موانع تولید و تشویق سرمایه‌گذاران
- « مدیریت مصرف برق در پیک تابستان، از طریق تغییر ساعات کار و تعطیلی فعالیت استخراج رمز ارزها

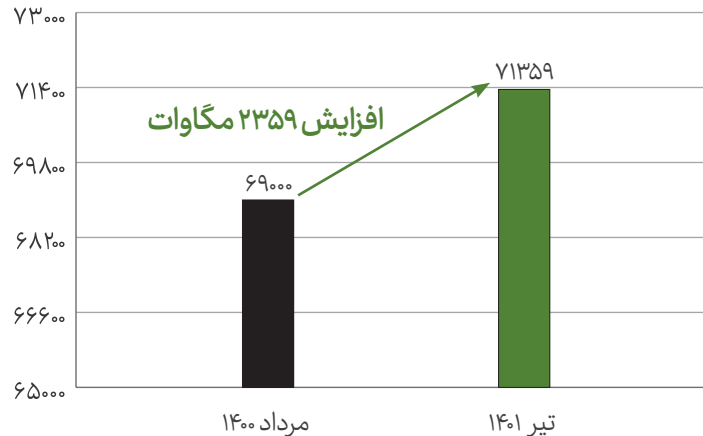
« افزایش ظرفیت نیروگاهی

مجموع ظرفیت نیروگاه‌های برق کشور از ۸۵ هزار و ۵۰۸ مگاوات در مرداد ماه سال ۱۴۰۰ به ۸۸ هزار و ۳۸۶ مگاوات در مقطع گزارش رسیده است. قرار است تا پایان سال ۵۷۳۰ مگاوات دیگر اضافه شود.
ظرفیت اسمی نیروگاهی (هزار مگاوات)

« افزایش ظرفیت نیروگاه‌های حرارتی

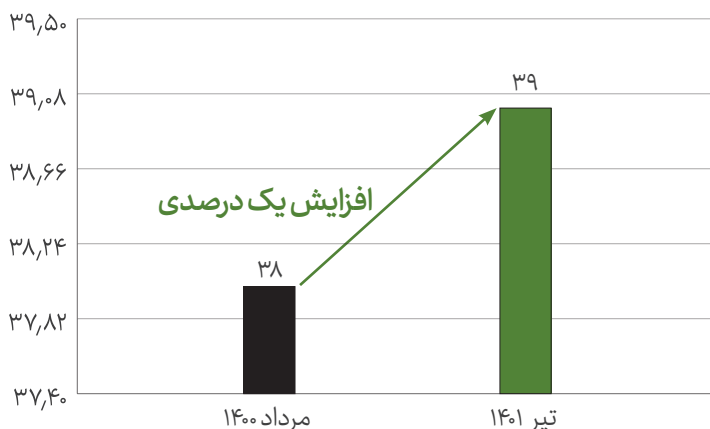
مجموع ظرفیت نیروگاه‌های حرارتی برق کشور از ۶۹ هزار مگاوات در مرداد ماه سال ۱۴۰۰ به ۷۱ هزار و ۳۵۹ مگاوات در مقطع گزارش رسیده است.
ظرفیت بهره‌برداری شده (مگاوات)

« افزایش راندمان نیروگاه‌های حرارتی

راندمان نیروگاه‌های حرارتی از ۳۸ درصد در مرداد ماه سال ۱۴۰۰ به ۳۹ درصد در مقطع گزارش رسیده است.

راندمان (درصد)

« اقدامات انجام شده در دولت سیزدهم برای مقابله با خشکسالی

« با هدف کاهش تنش‌ها (اجتماعی و امنیتی) در حوزه‌های زاینده رود و کرخه از منابع بودجه عمومی و سایر موارد مبلغی بر ۱۸۰۰ میلیارد تومان ابلاغ شده است.

« در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ برای کمک به طرح‌های بخش آب و تامین آب اضطراری برای مصارف شرب و کشاورزی در مجموع بالغ بر ۸۶,۷ هزار میلیارد تومان لحاظ شده است از جمله:

« تامین آب و آبرسانی به شهرها و روستاها

« رفع تنش آبی در شهرهای کوچک،

« اجرای طرح‌های شهید سلیمانی و شهید استوار

« طرح‌های مهار و تامین آب کشور با طرح‌های گرمسیری و سرسیری

« پیش‌بینی اعتبار برای حوادث غیرمترقبه، پدیده خشکسالی، سرمازدگی و سیل

« توجه به طرح‌های بزرگ سرمایه‌ای و مزیت‌های سرزمینی (۲ طرح) »

« طرح توسعه میدان نفتی مشترک آزادگان جنوبی در دو فاز:

« فاز اول: تولید روزانه ۳۲۰ هزار بشکه نفت خام با حفاری ۱۸۵ حلقه چاه در این میدان

« فاز دوم: افزایش تولید روزانه ۲۸۰ هزار بشکه نفت خام

« جمع تولید نفت خام میدان با اجرای فازهای اول و دوم طرح، به ۶۰۰ هزار بشکه در روز خواهد رسید.

« طرح توسعه میدان نفتی مشترک آزادگان جنوبی با ویژگی‌های زیر:

« امکان واگذاری توسعه میدان در بسته‌های ۲۰٪ تا ۳۰٪ میلیون دلاری با مشارکت شرکای مطمئن

« ضمانت بازپرداخت از طریق اوراق صادره مبتنی بر ذخایر یا مشارکت در تولید و از محل نفت مازاد تولیدی چاه‌های حفاری شده

« طرح توسعه میدان نفتی مشترک یادآوران با ویژگی‌های زیر:

« فاز تولید زودهنگام رسیدن به ۵۰ هزار بشکه نفت خام در روز

« فاز اول: رسیدن به سقف تولید ۸۵ هزار بشکه نفت خام در روز

« فاز دوم: رسیدن به سقف تولید ۱۸۰ هزار بشکه نفت خام در روز

« فاز سوم: رسیدن به سقف تولید ۳۰۰ هزار بشکه نفت خام در روز

« طرح ضربتی توسعه میادین گازی مناطق مرکزی ایران

« این طرح شامل توسعه ۱۲ میدان گازی است.

« مصوب کمیسیون شورای اقتصاد است.

« هزینه برآوردی آن ۴٫۴ میلیارد دلار است.

« هدف از اجرای طرح افزایش تولید گاز به میزان روزانه حدود ۱۴۹ میلیون متر مکعب و تولید حدود ۱۰۵ هزار میعانات گازی

« این طرح در مرحله طراحی پایه و اخذ مجوز از شورای اقتصاد

« طرح توسعه ۴۰۰۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی از محل ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید
 « این طرح شامل احداث و بهره برداری از ۴۰۰۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی (۱۵۰۰ مگاوات در سال ۱۴۰۱ و ۲۵۰۰ مگاوات در
 سال ۱۴۰۲) در نقاط مستعد کشور می باشد.
 « ساز و کار تأمین مالی این طرح بر مبنای ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید است.
 « در حال حاضر مجوز شورای اقتصاد به منظور برگزاری مناقصه صادر شده و مراحل برگزاری مناقصه و بررسی توان مالی و
 واجدین شرایط از میان متقاضیان در دست اقدام می باشد.

« طرح ضربتی احداث بخش بخار نیروگاه های سیکل ترکیبی و ارتقاء ناوگان نیروگاه های فرسوده به دلایل زیر:
 « افزایش روزافزون ناترازی تولید و مصرف برق کشور
 « افزایش راندمان تولید نیروی برق از طریق تبدیل نیروگاه های گازی به سیکل ترکیبی
 « افزایش روند مصرف گاز طبیعی کشور حفظ تراز گاز کشور را در سال های آتی به چالش خواهد کشید.
 « روند فعلی کاهش تولید گاز طی سال های اخیر
 « چالش عدم حفظ تراز گازی کشور عدم ایفای تعهدات صادراتی و کاهش درآمدهای صادرات گاز را به دنبال خواهد داشت.

« طرح پالایشگاه شهید سلیمانی

« ابعاد پروژه: ۳۰۰ هزار بشکه ای نفت خام

« هدف: جلوگیری از خام فروشی و افزایش ظرفیت پالایشی، تأمین فرآورده مورد نیاز با تأکید بر زنجیره ارزش و تولید خوراک
 صنایع پتروشیمی

« مزایا و ضرورت اجرای طرح: ضرورت تأمین حامل های انرژی مورد نیاز کشور با توجه به رشد مصرف فرآورده نفتی، اجرای
 بند (ط) تبصره (۱) قانون بودجه سال ۱۴۰۱

« خوراک و محل اجرا: نفت خام سنگین صادراتی / استان هرمزگان - بندرعباس

« برنامه حمایتی دولت برای ارتقای رفاه اجتماعی گروه‌های آسیب‌پذیر

« افزایش سرانه پرداختی مستمری بگیران تحت پوشش نهادهای حمایتی به میزان ۲۰ درصد در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰
« تداوم سیاست پرداخت و تأدیه بدهی‌های دولت به سازمان تأمین اجتماعی با هدف پرداخت بدهی‌های دولت. در سال
۱۴۰۰ بالغ بر ۷۲ هزار میلیارد تومان بدهی‌های سازمان تأمین اجتماعی پرداخت شده و مقرر شده است در سال ۱۴۰۱ معادل ۹۰
هزار میلیارد تومان از بدهی‌های مذکور تسویه شود.

« تداوم بیمه پایه درمان و تأمین منابع لازم برای تحقق آن به نحوی که ۳۱ میلیون نفر از جمعیت کشور در سال ۱۴۰۰ به ۳۶
میلیون نفر در سال ۱۴۰۱ افزایش یافته است که شامل جمعیت روستایی و گروه‌های آسیب‌پذیر به صورت رایگان و بدون
پرداخت هزینه بیمه است. اعتبار پیش بینی شده در سال ۱۴۰۱ معادل ۳۱,۷ هزار میلیارد تومان می باشد که نسبت به عملکرد
۱۹ هزار میلیارد تومان سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۶۶ درصد افزایش داشته است.

« اجرای برنامه‌های حمایتی، بیمه‌ای و توانمندسازی اجتماعی برای جامعه هدف سازمان بهزیستی کشور و کمیته امداد
امام خمینی (ره) با اعتباری معادل ۵۴,۳ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۱ در مقایسه با ۳۹,۹ هزار میلیارد تومان سال ۱۴۰۰ با ۳۶
درصد رشد.

« افزایش اعتبار صندوق‌های بازنشستگی، اعتبار منظور شده برای صندوق بازنشستگی کشوری، لشگری و فولاد در سال ۱۴۰۰
معادل ۱۶۵ هزار میلیارد تومان بوده که با رشدی معادل ۲۹ درصد در سال ۱۴۰۱ به ۲۱۳,۰۰۰ میلیارد تومان افزایش یافته است.

■ حوزه دیپلماسی اقتصادی

« توسعه روابط با همسایگان (دیپلماسی همسایگی)

« در سال ۱۴۰۰ تجارت تقریباً با تمامی کشورهای همسایه در هردو سمت صادرات و واردات بهبود یافته است.
« در سال ۱۴۰۰ حدود ۲۶ میلیارد دلار کالا به کشورهای همسایه صادر شده (رشد ۲۸ درصدی نسبت به ۱۳۹۹) و بیش از ۲۵,۸
میلیارد دلار (رشد ۶۰ درصدی) از کشورهای مذکور وارد شده است.

« در سال ۱۴۰۰ سهم صادرات به کشورهای همسایه از کل صادرات حدود ۵۴ درصد و سهم واردات از این کشورها حدود ۴۹
درصد بوده است.

« توسعه روابط تجاری با کشورهای آسیای میانه و قفقاز

« پیوستن ایران در سال ۲۰۲۱ به کشورهای اتحادیه گمرکی اوراسیا (شامل کشورهای بلاروس، روسیه، قزاقستان، ارمنستان و قرقیزستان)

« در سال ۱۴۰۰ حدود ۱,۲ میلیارد دلار کالا به این کشورها صادر و ۱,۸ میلیارد دلار کالا از آنها وارد شده است.
« در سال ۱۴۰۰ صادرات کالا به کشورهای اوراسیا ۱۱,۷ درصد و واردات از آنها ۵۶ درصد رشد داشته است.

« انعقاد موافقت نامه های تجاری و سند همکاری با کشورهای مختلف

« عملیاتی شدن سند راهبردی همکاری ۲۵ ساله با چین،

« امضای سند راهبردی ۲۰ ساله با روسیه،

« پیوستن به اتحادیه گمرکی اوراسیا،

« امضای هفده (۱۷) سند همکاری در حوزه های مختلف بین ج.ا.ایران و تاجیکستان در زمینه های انرژی، حمل و نقل جاده ای، محیط زیست و بورس و اوراق بهادار در سال ۱۴۰۱

« امضای شش (۶) سند همکاری بین ج.ا.ایران و دولت قطر در راستای توسعه همکاری ها در حوزه حمل و نقل هوایی و جام جهانی در سال ۱۴۰۱

« امضای سند همکاری ها بین ج.ا.ایران و قزاقستان در زمینه های توسعه حمل و نقل ترانزیتی، مبادلات علمی و فرهنگی، انرژی، کشاورزی، فرهنگی، مبادلات تجاری - اقتصادی در سال ۱۴۰۱

« امضای سند همکاری ۲۰ ساله ایران و ونزوئلا در زمینه های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و نفت و پتروشیمی در سال ۱۴۰۱.

« تلاش برای کاهش آثار تحریم ها

از طریق پیگیری راهبرد خنثی سازی تحریم ها همزمان با انجام مذاکره برای کاهش تحریم ها

« توجه به شرق

« چین اولین شریک تجاری کشور در سمت صادرات بوده و سهم آن از ۲۶٫۵ درصد در سال ۱۳۹۹ به ۲۹ درصد در سال ۱۴۰۰ افزایش یافته است.

« در سمت واردات چین پس از امارات دومین مبدا وارداتی بوده که ۲۴ درصد واردات را به خود اختصاص داده است.
« هند از شرکای اصلی تجاری است که در سال ۱۴۰۰ در هر دو سمت صادرات و واردات در جایگاه ششم قرار داشته است.
سهم صادرات به هند از کل صادرات در سال ۱۴۰۰ حدود ۳٫۷ درصد بوده که نسبت به سال قبل اندکی بهبود یافته لیکن در سمت واردات سهم از ۵٫۵ درصد در سال ۱۳۹۹ به ۳٫۶ در سال ۱۴۰۰ کاهش یافته است.

■ نتایج اقدامات دولت (از منظر شاخص‌های اقتصاد کلان براساس آخرین آمار موجود):

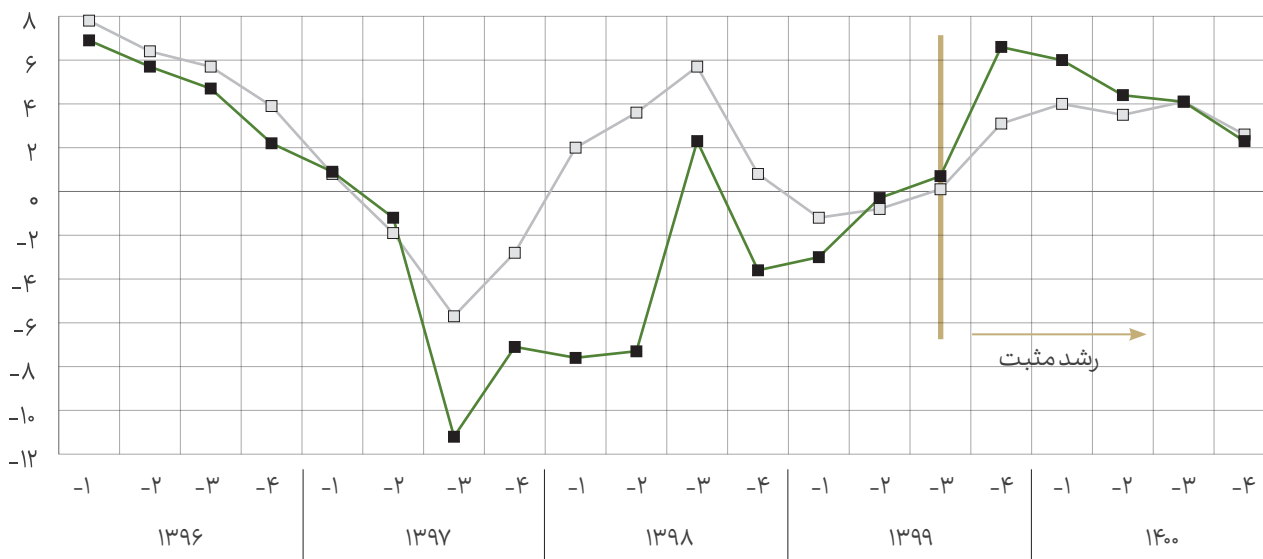
دولت سیزدهم		۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	متغیر	حوزه
آخرین آمار موجود ۱۴۰۱								
عملکرد (تغییرات نسبت به مدت مشابه سال قبل است)	آخرین فصل / ماه							
-	-	۴٫۳	۱٫۰	۴٫۲-	۴٫۷-	۴٫۸	رشد اقتصادی (درصد)	بخش واقعی
-	-	۳٫۵	۰٫۳	۳٫۰	۲٫۵-	۵٫۹	رشد اقتصادی بدون نفت (درصد)	
-	-	۳٫۷-	۳٫۵	۱۱٫۸	۳٫۲-	۱٫۵	رشد ارزش افزوده بخش کشاورزی (درصد)	
-	-	۴٫۱	۳٫۳	۱٫۱-	۶٫۶-	۴٫۶	رشد ارزش افزوده بخش نفت (درصد)	
-	-	۹٫۷	۵٫۶	۳۵٫۳-	۱۳٫۴-	۰٫۸	رشد ارزش افزوده بخش صنعت (درصد)	
-	-	۴٫۵	۱٫۳-	۴٫۵	۰٫۷	۶٫۷	رشد ارزش افزوده بخش خدمات (درصد)	
-	-	۱۲٫۷	۱٫۶	۰٫۱	۲٫۵-	۹٫۳	رشد هزینه مصرف نهایی خصوصی (درصد)	
-	-	۳٫۹	۳٫۷	۱۷٫۴-	۱۸٫۰-	۹٫۰	رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص (درصد)	

دولت سیزدهم		۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	متغیر	حوزه
آخرین آمار موجود ۱۴۰۱								
عملکرد (تغییرات نسبت به مدت مشابه سال قبل است)	آخرین فصل/ ماه							
۹,۲	بهار	۹,۲	۹,۶	۱۰,۷	۱۲,۲	۱۲	نرخ بیکاری ۱۵ ساله و بیشتر (درصد)	بازار کار
۲۳۵۷۷	بهار	۲۳۵۰۹	۲۳۳۲۵	۲۴۳۴۶	۲۳۸۱۳	۲۳۳۷۹	میزان اشتغال جمعیت ۱۰ نفر به بالا (هزار نفر)	
-۹۸	بهار	۱۸۴,۰	-۱۰۰	۴۳۰	۵۸۳	۷۳۶	خالص ایجاد اشتغال ۱۵ ساله و بیشتر - هزار نفر	
۴,۵	تیر	۴,۲	۳۶,۴	۳۴,۸	۲۶,۹	۸,۲	تورم سالانه (درصد)	تورم
۵۴	تیر	اسفند ۳۴,۷	اسفند ۴۸,۷	اسفند ۲۲	اسفند ۴۷,۵	اسفند ۷,۱	تورم نقطه به نقطه (درصد)	
۴,۶	تیر	-	-	-	-	-	تورم ماهانه	
-	-	۰,۳۹	۰,۴۰۶	۰,۳۹۹۲	۰,۴۰۹۳	۰,۳۹۸۱۲	ضریب جینی	توزیع درآمد
۱۳۱۰۰	فصل بهار - گمرک	۴۰۶۵۱	۲۸۱۰۵	۳۰۳۷۵	۳۲۶۵۵	۳۲۳۲۴	صادرات کالای غیرنفتی - میلیون دلار	تجارت
۱۲۲۰۰	فصل بهار - گمرک	۶۳۶۱۳	۴۶۶۱۲	۵۲۲۳۶	۶۰۷۵۵	۷۵۵۴۶	واردات کالا - میلیون دلار	
۶۴۰۳	خرداد	۶۰۳۹	۴۵۸۹	۳۵۲۸	۲۶۵۷	۲۱۴۰	پایه پولی (هزار میلیارد ریال)	بازار پول
۵۱۰۴۹,۶	خرداد	۴۸۳۲۴	۳۴۷۶۲	۲۴۷۲۲	۱۸۸۲۹	۱۵۳۰۰	نقدینگی (هزار میلیارد ریال)	
۲۷,۸	خرداد	۳۱,۶	۳,۱	۳۲,۸	۲۴,۲	۱۹	رشد پایه پولی (درصد)	
۳۷,۷	خرداد	۳۹	۴,۶	۳۱,۳	۲۳,۱	۲۲,۱	رشد نقدینگی (درصد)	
۲۹۶۰	تیر	۱۰۴۸	۵۶۲۲	۴۱۰۴	۲۵۲۵	۳۲۰۰	منابع بودجه عمومی (هزار میلیارد ریال)	بودجه عمومی
۴۵	تیر	۷۸,۷	۳۷,۰	۱۶,۴	۱,۰	۱۳,۰	رشد منابع بودجه عمومی (درصد)	

دولت سیزدهم		۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	متغیر	حوزه
آخرین آمار موجود ۱۴۰۱								
عملکرد (تغییرات نسبت به مدت مشابه سال قبل است)	آخرین فصل / ماه							
۱۵۲۹	تیر	۳۲۴۹	۲۰۶۸	۱۶۰۸	۱۲۴۶	۱۱۵۸	درآمدهای مالیاتی (هزار میلیارد ریال)	بودجه عمومی
۶۸	تیر	۸۹,۱	۲۸,۵	۱۸,۱	۹,۷	۱۴,۷	رشد درآمدهای مالیاتی (درصد)	
۵۱,۷	تیر	۳۲,۳	۳۶,۸	۳۹,۲	۳۵,۹	۳۶,۲	نسبت درآمدهای مالیاتی به منابع (درصد)	
۶۵۷	تیر	۱۹۷۲	۱۶۱	۴۳۵	۱۰۸۴	۹۱۹	منابع حاصل از نفت و گاز (هزار میلیارد ریال)	
۴۸۱	تیر	۱۱۲۲,۳	۶۲,۹-	۵۹,۹-	۱۷,۹	۲۴,۴	رشد منابع حاصل از نفت و گاز (درصد)	
۳۳۸	تیر	۲,۷۶۸	۲,۶۵۴	۱,۴۵۶	۵۷۸	۶۰۱	واگذاری دارایی‌های مالی (هزار میلیارد ریال)	
۵۳	تیر	۴,۳	۸۲,۳	۱۵۲,۱	۴,۰-	۴,۳-	رشد واگذاری دارایی‌های مالی (درصد)	
۱۲۹	تیر	۱,۳۶۱	۷۷۵	۴۶۲	۵۰۶	۴۳۶	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای (هزار میلیارد ریال)	
-۷۸	تیر	۷۵,۷	۶۷,۶	۸,۶-	۱۵,۹	۱۳,۸	رشد تملك دارایی‌های سرمایه‌ای (درصد)	
۴۲۸	تیر	۱,۶۱۲	۵۱۹	۳۰۵	۲۳۲	۳۲۹	تملك دارایی‌های مالی (هزار میلیارد ریال)	
۴۹۶	تیر	۲۱,۵	۷,۲	۳۱,۷	۲۹,۶-	۱,۸	رشد تملك دارایی‌های مالی (درصد)	
۸۸,۶	تیر	۸۶	-	-	-	-	یارانه نقدی (هزار میلیارد تومان)	یارانه

اقتصاد از تابستان ۱۳۹۹ و در همه فصول سال ۱۴۰۰ و به ویژه دوران فعالیت عملی دولت سیزدهم (فصول پاییز و زمستان ۱۴۰۰) به صورت مستمر ولی همراه با سرعت‌های متفاوت، رشد مثبتی را تجربه کرد. لیکن روند صعودی آن در فصل زمستان ۱۴۰۰ کند شده است.

روند رشد اقتصادی فصلی (رشد نسبت به فصل مشابه)

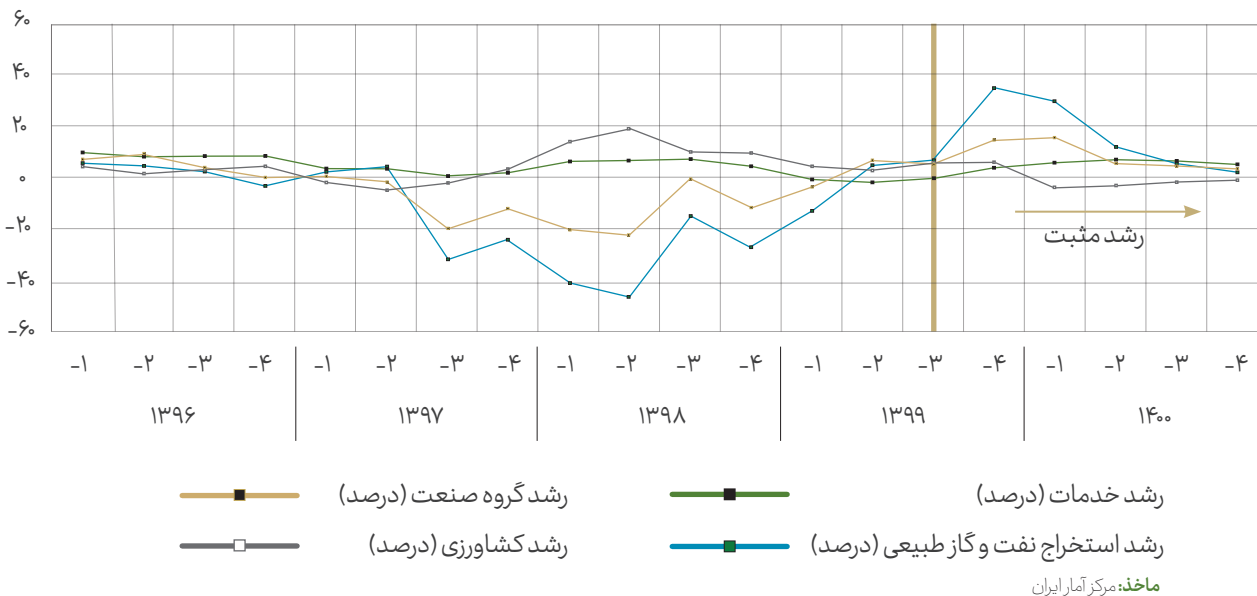

رشد اقتصادی بدون نفت (درصد)

رشد اقتصادی فصلی (درصد)

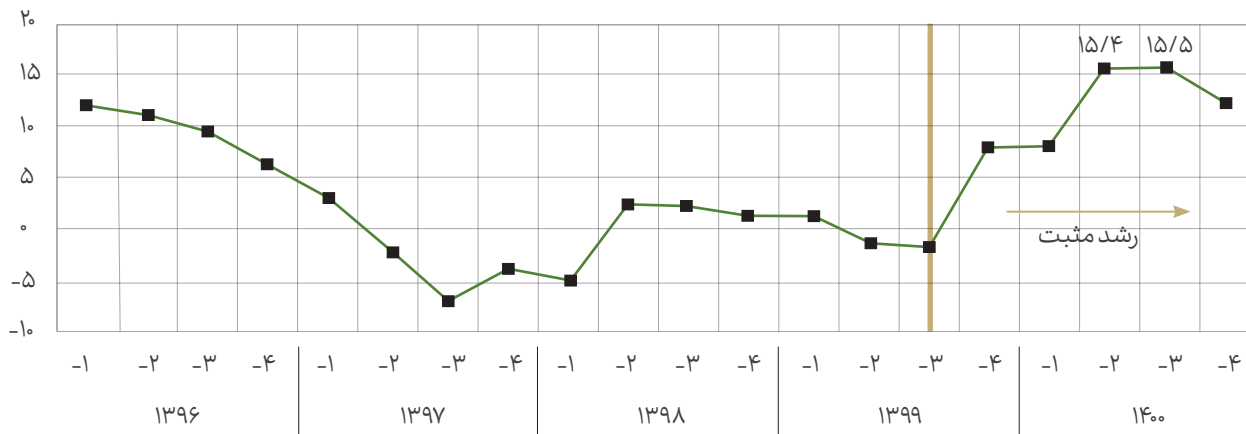
ماخذ: مرکز آمار ایران

رشد ارزش افزوده فصلی (رشد نسبت به فصل مشابه)

« گروه کشاورزی به دلیل تاثیر پذیرفتن از خشکسالی در سال ۱۴۰۰ با کاهش ارزش افزوده ۳,۷ درصدی مواجه بوده است. بخش نفت و گروه صنعت در خط مقدم تاثیرپذیری از تحریم‌های ظالمانه بوده در سال ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ رشدهای آن منفی شد. رشد ارزش افزوده استخراج نفت و گاز در سال ۱۴۰۰ کماکان مثبت و رشد ۹,۷ درصدی داشته است. البته از تابستان سال ۱۴۰۰ از شدت رشد مرتبا کاهش یافته به نحوی که در زمستان رشد آن ناچیز و زیر یک درصد رسیده است. رشد ارزش افزوده گروه صنعت در سال ۱۴۰۰ حدود ۶ درصد بوده است. رشد ارزش افزوده بخش خدمات از زمستان ۱۳۹۹ مثبت شده و به طور متوالی در فصول بعدی ۱۴۰۰ از رشد فزاینده برخوردار بوده است که حاکی از کاهش پیامدهای منفی شیوع کرونا در بخش خدمات می باشد.

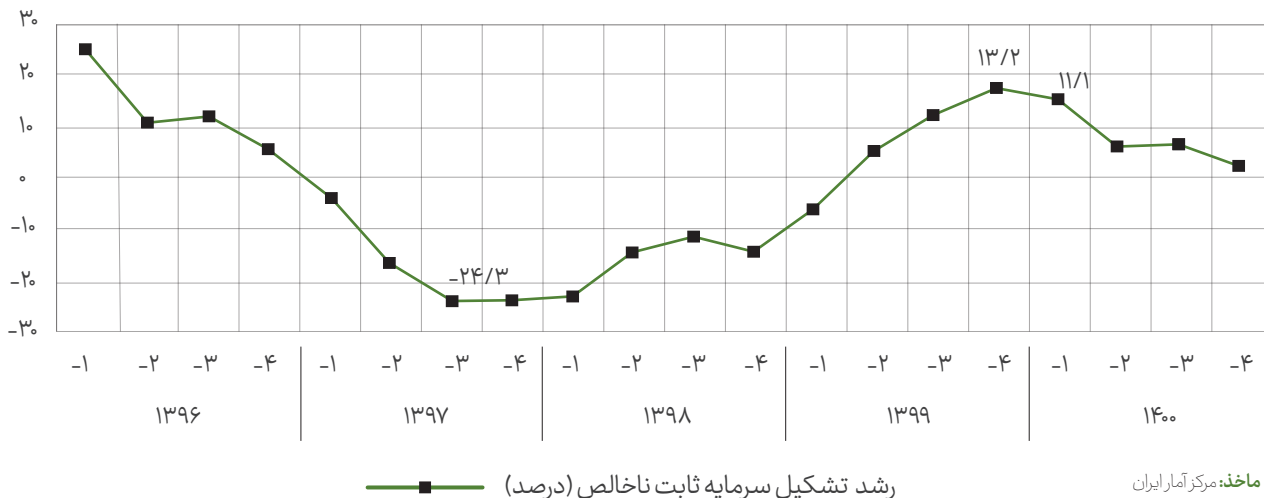
روند هزینه‌های مصرفی بخش خصوصی

ماخذ: مرکز آمار ایران

« آمارها بیانگر بهتر شدن روند هزینه‌های مصرفی بخش خصوصی و رشد مثبت آن می‌باشد. در همه فصول سال ۱۴۰۰ رشد هزینه‌های مصرفی مثبت و در سه فصل تابستان، پاییز و زمستان دو رقمی بوده است. « دولت در نظر دارد افزایش مصرف و رفاه خانوارها را از طریق افزایش قدرت خرید آنها پیگیری نماید و هزینه‌های مصرفی دولت را با رویکرد انضباط مالی و کنترل هزینه‌ها مدیریت نماید.

رشد سرمایه‌گذاری فصلی

« در سال ۱۴۰۰ سرمایه‌گذاری با رشد مثبت ۳۹ درصد افزایش یافته است. البته در فصل چهارم به دلیل کاهش سرمایه‌گذاری در بخش ساختمان (مسکن و ساختمان غیر مسکونی)، این نرخ با کاهش مواجه شده است. دولت امیدوار است با اجرای طرح نهضت ملی مسکن، افزایش اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و سرمایه‌گذاری در حوزه ساختمان، سرمایه‌گذاری کل شتاب بیشتری داشته و به تبع آن رشد اقتصادی افزایش یابد.

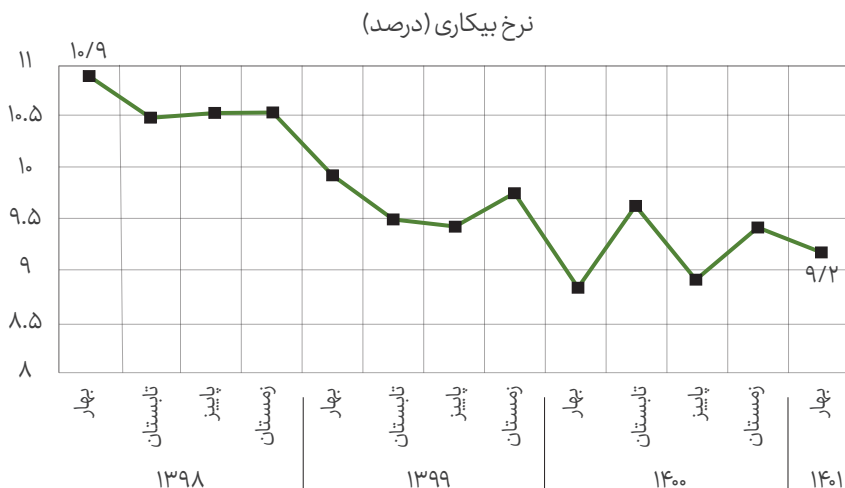
« ترکیب سرمایه‌گذاری نشان می‌دهد که متوسط سهم سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات حدود ۳۸ درصد و سهم بخش خصوصی از سرمایه‌گذاری بیش از ۷۸ درصد است. این ترکیب باعث شده تا سرمایه‌گذاری مستعد تاثیر پذیری از شوک‌های برونزا باشد و شیوه و امکان تامین مالی و کیفیت محیط کسب و کار (فضای کلی اقتصاد، نحوه تعامل خارجی اقتصاد، قیمت‌گذاری، کیفیت مجوزدهی، کیفیت نظام مالیاتی و تامین اجتماعی) بر آن اثر بالایی داشته باشد.

جدول تحولات شاخص های بازار کار

عنوان								
بهار ۱۴۰۱	زمستان ۱۴۰۰	پاییزه ۱۴۰۰	تابستان ۱۴۰۰	بهار ۱۴۰۰	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	
۴۰٫۹	۴۰٫۴	۴۰٫۹	۴۱٫۱	۴۱٫۴	۴۰٫۹	۴۱٫۳	۴۴٫۱	نرخ مشارکت جمعیت بالای ۱۵ ساله و بیشتر (درصد)
۹٫۲	۹٫۴	۸٫۹	۹٫۶	۸٫۸	۹٫۲	۹٫۶	۱۰٫۷	نرخ بیکاری ۱۵ ساله و بیشتر (درصد)
-۹۸	۳۹	۱۲۲٫۱	-۱۳۶٫۳	۷۱۳	۱۸۴	-۱۰۱۰	۴۳۰	خالص ایجاد اشتغال ۱۵ ساله و بیشتر- هزار نفر

ماخذ: مرکز آمار ایران

« ایجاد فرصت‌های اشتغال جدید، صیانت از اشتغال موجود و حل مسائل و مشکلات حوزه بازار کار از دغدغه های مهم دولت می باشد. در سال ۱۴۰۰، خالص ایجاد اشتغال ۱۸۴ هزار نفر بوده است. این در حالیست که در سال ۱۳۹۹ اقتصاد کشور مواجه با کاهش خالص ایجاد اشتغال به میزان ۱۰۱۰ هزار نفری بود.

ماخذ: مرکز آمار ایران

آمارهای فصلی ۱۴۰۰ و فصل اول ۱۴۰۱ نشان می دهد که نرخ بیکاری همچنان در طول دوره استقرار دولت سیزدهم تک رقمی مانده است.

جدول رشد اقلام پایه پولی و اجزای آن مقطع زمانی تحویل دولت سیزدهم ارقام - هزار میلیارد ریال

عنوان / سال	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	شش ماهه دوم سال ۱۴۰۰ - درصد	رشد شش ماهه دوم ۱۴۰۰ نسبت به دوره مشابه سال قبل - واحد درصد
پایه پولی	۳۲,۸	۳۰,۱	۳۱,۶	۱۶,۳	-۷
نقدینگی	۳۱,۳	۴۰,۶	۳۹,۰	۱۸,۱	-۲

جدول اقلام پایه پولی و اجزای آن مقطع زمانی تحویل دولت سیزدهم ارقام - هزار میلیارد ریال

شرح	شهریور ۱۳۹۹	اسفند ۱۳۹۹	شهریور ۱۴۰۰	اسفند ۱۴۰۰	خرداد ۱۴۰۱
پایه پولی	۳۷۲۱	۴۵۸۹	۵۱۸۹	۶۰۳۹	۶۴۰۳
خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی	۳۶۳۲	۴۷۰۴	۴۹۵۶	۵۶۸۲	۵۴۵۰,۶
خالص مطالبات بانک مرکزی از بخش دولتی	۱۷۳	-۲۲۵	۳۷	-۸۶۷	۱۴۰,۱
مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها	۱۲۹۲	۱۱۷۱	۱۲۷۴	۱۴۶۲,۷	۱۴۴۹,۴
خالص سایر اقلام بانک مرکزی	-۱۳۷۶	-۱۰۶۱	-۱۰۷۸	-۲۳۷	-۶۳۶,۴
نقدینگی	۲۸۹۵۹	۳۴۷۶۲	۴۰۶۷۶	۴۸۳۲۴	۵۱۰۴۹,۶

ماخذ: مرکز آمار ایران

در دولت سیزدهم رویکرد بانک مرکزی بر محدود کردن استفاده از اعتبارات بانک مرکزی در قالب تنخواه گردان خزانه قرار گرفت و بدین ترتیب سهم خالص مطالبات بانک مرکزی از بخش دولتی به عنوان جزئی از پایه پولی در رشد پایه پولی در اسفند ۱۴۰۰ به ۱۴- واحد درصد کاهش یافت.

تحولات متغیرهای پولی در ۳ ماهه ابتدای سال ۱۴۰۱ نسبت به دوره مشابه سال قبل - هزار میلیارد ریال

عنوان	خرداد ۱۴۰۱	رشد ۳ ماهه ۱۴۰۱	رشد ۳ ماهه ۱۴۰۰
نقدینگی	۵۱۰۴۹	۵,۶	۶,۶
ضریب فزاینده پولی	۷,۹۷۲	-۰,۴	-۲,۳
پایه پولی	۶۴۰۳,۷	۶	۹,۲
خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی	۵۴۵۰,۶	-۴,۱	۱,۹
خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی	۱۴۰	۱۱۶,۲	۲۸۱,۶
بدهی بانک	۱۴۴۹,۴	-۰,۹	-۳,۲
خالص سایر اقلام	-۶۳۶,۴	-۱۶۷,۶	-۲۴,۸

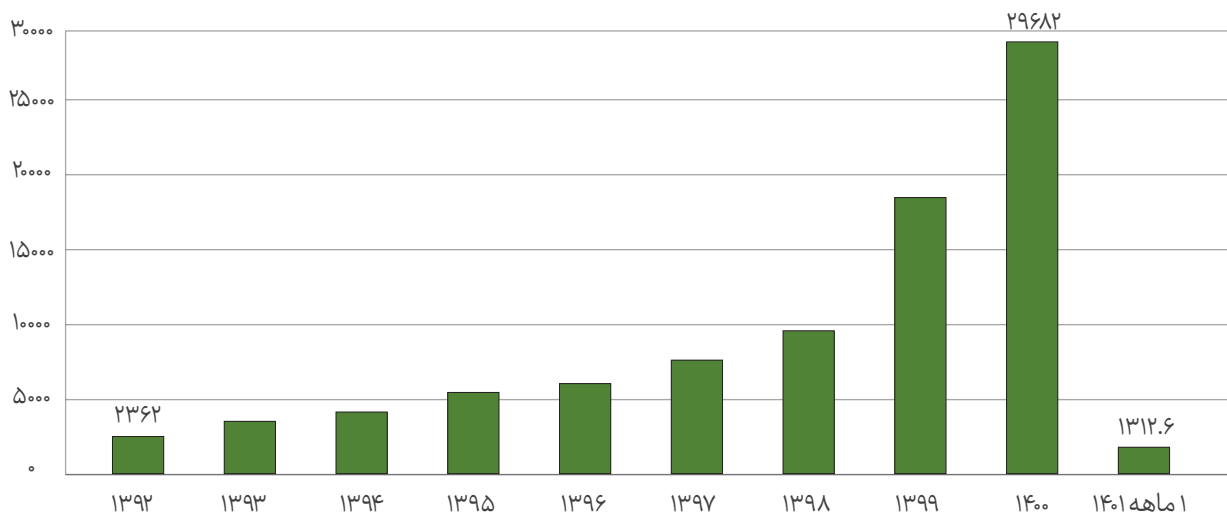
ماخذ: مرکز آمار ایران

« نقدینگی در پایان خرداد ماه ۱۴۰۱ به ۵۱۰۴۹ هزار میلیارد ریال رسیده است. رشد نقدینگی در ۳ ماهه سال ۱۴۰۱، ۵,۶ درصد بوده است که نسبت به دوره مشابه سال قبل از کاهش ۱ درصدی برخوردار است.

« سهم پایه پولی در رشد نقدینگی ۶ واحد درصد و سهم ضریب فزاینده در آن -۰,۴ واحد درصد است.

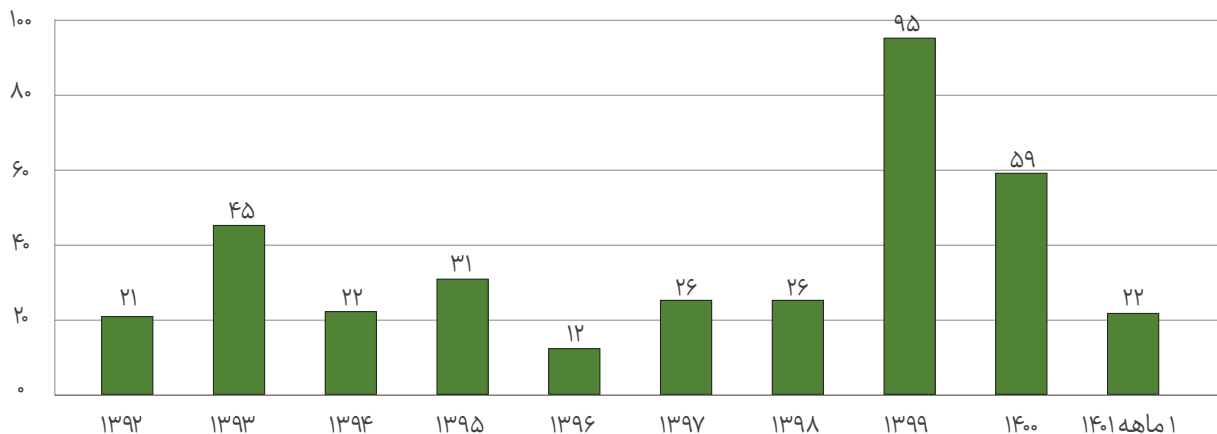
« رشد پایه پولی در ۳ ماهه سال ۱۴۰۱ نسبت به دوره مشابه سال قبل از کاهش حدود ۳,۲ درصدی برخوردار است. هرچند در ۳ ماهه سال ۱۴۰۱ رشد پایه پولی در نتیجه افزایش خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی افزایش پیدا کرده است لیکن رشد متغیر مزبور نسبت به دوره مشابه سال قبل به بیش از نصف کاهش پیدا کرده است.

میزان تسهیلات پرداختی شبکه به بخش‌های اقتصادی - هزار میلیارد ریال

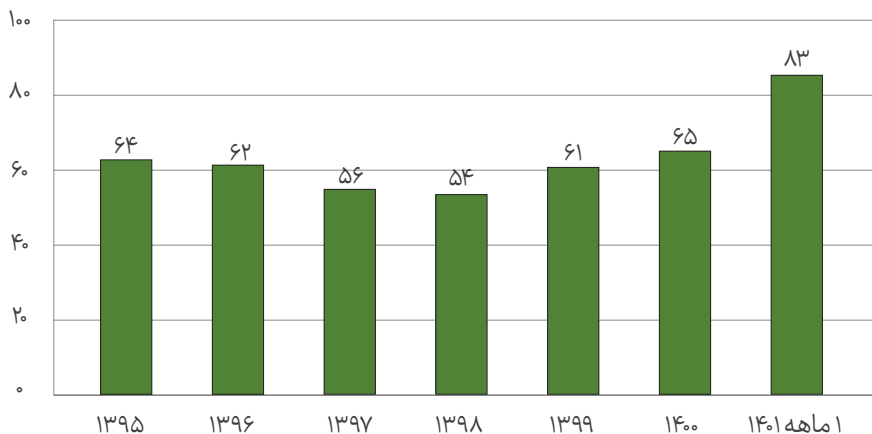

در سال ۱۴۰۰ میزان تسهیلات پرداختی شبکه بانکی به بخش‌های اقتصادی با رشد ۵۹ درصد به ۲۹۶۸۲ هزار میلیارد تومان افزایش یافت. برابر آخرین اطلاعات در فروردین ۱۴۰۱ میزان تسهیلات اعطایی نسبت به دوره مشابه سال قبل ۲۲ درصد رشد داشته و به رقم ۱۳۱۲٫۶ هزار میلیارد تومان رسیده که سهم بخش صنعت و معدن ۳۷ درصد، سهم خدمات ۴۳ درصد، سهم مسکن و ساختمان ۷ درصد، سهم بازرگانی ۹ درصد و سهم کشاورزی ۴ درصد بوده است.

نمودار رشد تسهیلات اعطایی شبکه بانکی- نسبت به دوره مشابه سال قبل

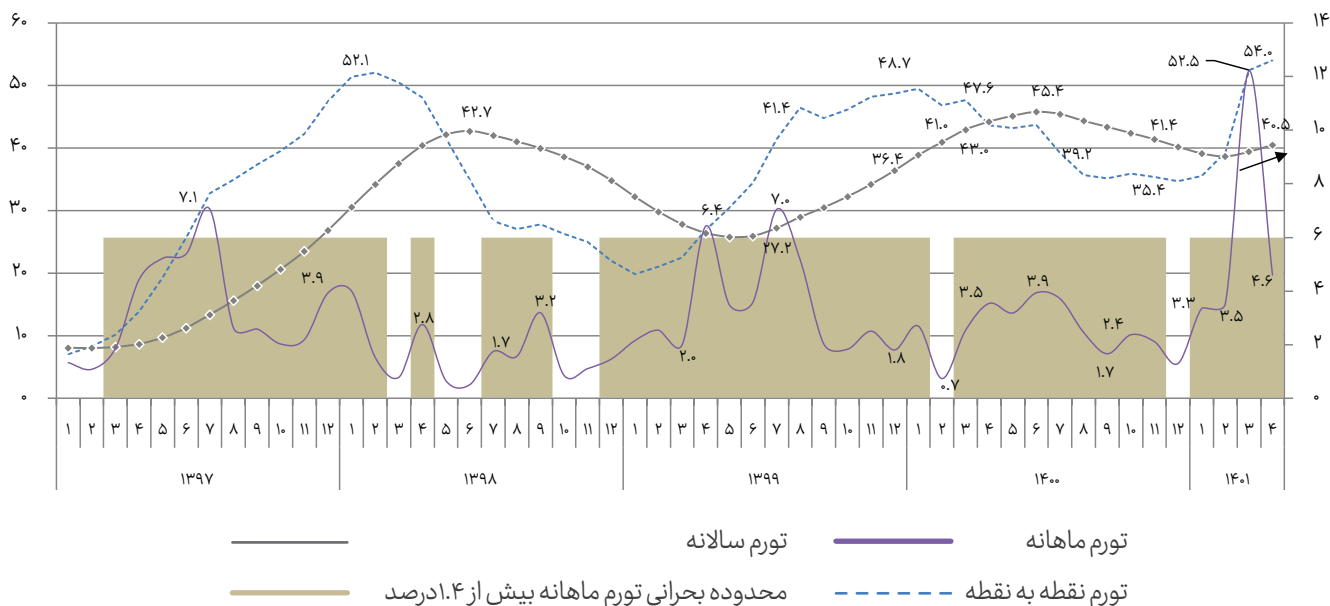

سهم سرمایه در گردش در تسهیلات اعطایی-درصد

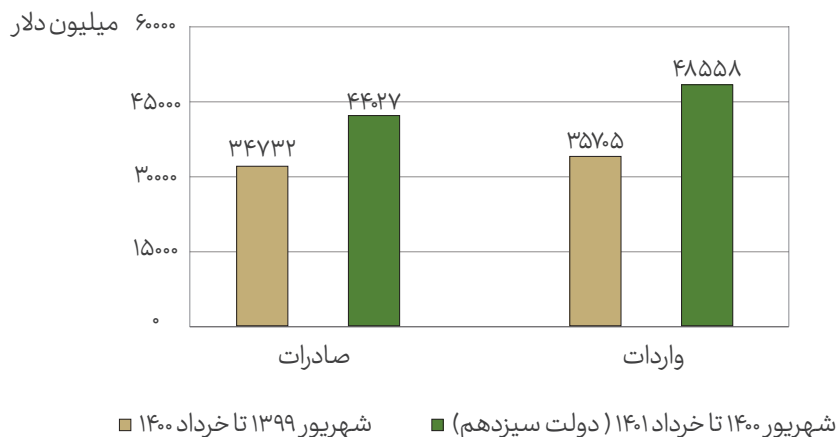
طی سال‌های اخیر، سهم سرمایه در گردش در اعطای تسهیلات روند افزایشی داشته که بیانگر توجه و اولویت‌دهی به تأمین منابع فعالیت‌های اقتصادی توسط بانک‌ها است.

نمودار تورم سالانه، نقطه به نقطه و ماهانه طی چهار سال اخیر - درصد

علیرغم اجرای سیاست اصلاحات ارزی در حوزه کالاهای اساسی، نرخ تورم سالانه منتهی به خرداد ۱۴۰۱ معادل ۳۹,۴ درصد بوده و نسبت به نرخ تورم منتهی به خرداد سال ۱۴۰۰ (استقرار دولت سیزدهم) که ۴۳ درصد بوده است، حدود ۴ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. این کاهش تورم درحالی است که تورم جهانی متأثر از جنگ اوکراین و نیز اجرای طرح مردمی شدن یارانه‌ها در این دوره به وقوع پیوسته است.

سیاست حذف ارز ترجیحی با ایجاد شوک از جانب عرضه به صورت موقت در خرداد موجب افزایش نرخ تورم ماهانه شد. در تیرماه اثر حذف ارز ترجیحی تخلیه شد و نرخ تورم ماهانه از ۱۲,۲ خرداد به ۴,۶ در تیرماه کاهش یافت.

« طی دوره شهریور ۱۴۰۰ تا پایان خردادماه ۱۴۰۱ (دولت سیزدهم)، در مجموع حجم تجارت خارجی (مجموع صادرات و واردات) حدود ۹۲٫۶ میلیارد دلار بوده که درمقایسه با دوره مشابه سال ماقبل آن حدود ۲۲٫۱ میلیارد دلار افزایش یافته است.

جدول تصویر کلی تجارت خارجی و اجزای آن در سه ماهه اول سال ۱۴۰۱

میزان تغییر ارزش (میلیون دلار)	درصد تغییر نسبت به مدت مشابه سال قبل		سه ماهه اول ۱۴۰۱		سه ماهه اول ۱۴۰۰		عنوان
	ارزش	وزن	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	
۱۵۸۰	۱۴٫۹	-۹٫۴	۱۲۱۷۶	۷۸۵۵	۱۰۵۹۶	۸۶۷۰	واردات
۲۲۹۹	۲۱٫۳	-۸٫۵	۱۳۰۶۹	۲۷۶۶۴	۱۰۷۷۰	۳۰۲۴۴	صادرات
۷۱۹	۴۱۳	-۸٫۲	۸۹۳	۱۹۸۰۹	۱۷۴	۲۱۵۷۴	تراز بازرگانی
۳۸۷۹	۱۸	-۸٫۷	۲۵۲۴۵	۳۵۵۱۹	۲۱۳۶۶	۳۸۹۱۴	حجم تجارت

ماخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران

« در فصل اول سال ۱۴۰۱ حدود ۲۷٫۷ میلیون تن کالا به ارزش حدود ۱۳٫۱ میلیارد دلار صادر شده که درمقایسه با دوره مشابه سال قبل به لحاظ وزنی بیش از ۸٫۵ درصد کاهش و به لحاظ ارزشی بیش از ۲۱٫۳ درصد افزایش داشته است.

« در فصل اول سال ۱۴۰۱ حدود ۷,۹ میلیون تن کالا به ارزش حدود ۱۲,۲ میلیارد دلار وارد کشور شده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل به لحاظ وزنی ۹,۴ درصد کاهش و به لحاظ ارزشی بیش از ۱۴,۹ درصد افزایش داشته است.

« در فصل اول ۱۴۰۱، حجم تجارت خارجی (مجموع صادرات و واردات) طی دوره مذکور بیش از ۲۵,۲ میلیارد دلار بوده که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل آن حدود ۳,۹ میلیارد دلار افزایش یافته است.

« تراز تجاری غیرنفتی در فصل اول سال ۱۴۰۱ با مازادی در حدود ۸۹۳ میلیون دلار مواجه بود که در مقایسه با مازاد دوره مشابه سال قبل (حدود ۱۷۴ میلیون دلار) افزایش یافته است

« عملکرد اقلام اصلی بودجه عمومی دولت در شش ماهه دوم سال ۱۴۰۰ نسبت به مدت مشابه سال قبل:

« منابع دولت دو برابر شد و بالغ بر ۶۴۳۷ هزار میلیارد ریال بود.

« درآمدهای عمومی به عنوان پایدارترین جزء منابع دولت، حدود ۳۳۲۸ هزار میلیارد ریال بود و بیش از دو برابر مدت مشابه سال قبل بود.

« با توجه به تلاش نظام مالیاتی کشور، علیرغم تداوم تحریم‌های ظالمانه و تداوم نسبی بیماری کرونا، درآمدهای مالیاتی ۵۵ درصد رشد داشته و ۱۷۸۰ هزار میلیارد ریال شد.

« میزان درآمد حاصل از نفت و میعانات با اتخاذ دیپلماسی اقتصادی و دوزدن تحریم‌ها، بیش از ۱۵,۴ برابر شده و ۱۷۱۴ هزار میلیارد تومان بود.

« فروش و واگذاری انواع اوراق اسلامی اگر چه یکی از راه‌های تأمین مالی و بودجه دولت است، اما می‌تواند موجب افزایش بدهی دولت شود. در دوره مورد بررسی، میزان بدهی دولت ۱۲ درصد کمتر افزایش یافته است.

« عملکرد اقلام اصلی بودجه در شش ماهه دوم سال ۱۴۰۰

« علیرغم صرفه جوییها، به دلیل غیرمنعطف بودن بخش مهمی از اعتبارات هزینه ای - که شامل حقوق و دستمزد و بیمه‌ها و ... است- و تکالیف متعدد ناشی از اجرای طرح‌های عدالت محور از جمله طرح هماهنگسازی دستمزدها و هزینه‌های مرتبط با شیوع بیماری کرونا، اعتبارات هزینه‌ای ۷۵ درصد رشد داشته است.

« اعتبارات تملک دارائی سرمایه ای (عمرانی) که مکمل سرمایه گذاری بخش خصوصی و به عنوان ایجاد زیرساخت ها در اقتصاد ملی است، علیرغم فشار هزینه های جاری و بازپرداخت بدهی ها، از رشد مناسبی برخوردار بود و **۶۳ درصد** رشد داشت و بالغ بر **۶۹۵ هزار میلیارد ریال** بود.

« اعتبارات تملک دارائی مالی که به مفهوم پرداخت بدهی های دولت است، با عنایت به سررسید شدن اوراق فروش رفته در سال های گذشته و عزم دولت مبنی بر پرداخت به موقع دیون و بدهی ها، حدود **۳٫۵ برابر** شده و حدود **۱۲۷۴ هزار میلیارد ریال** بود.

« عملکرد اقلام اصلی بودجه عمومی دولت در چهار ماهه سال ۱۴۰۱ نسبت به مدت مشابه سال قبل:

« منابع دولت بیش از دو برابر شد که بالغ بر **۲۹۶ هزار میلیارد ریال** شده است.

« درآمدهای عمومی به عنوان پایدارترین جزء منابع دولت، حدود **۱۹۵۶ هزار میلیارد ریال** بود که **۶۳ درصد** نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد کرده است..

« درآمدهای مالیاتی با **۶۸ درصد** رشد نسبت به مدت مشابه سال قبل، بالغ بر **۱۵۲۹ هزار میلیارد ریال** با تحقق **۸۲ درصدی**، عملکرد داشته است.

« میزان درآمد حاصل از صادرات نفت و میعانات و گاز با اتخاذ دیپلماسی اقتصادی و دوزدن تحریم ها، نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود **۵ برابر** شده و به **۶۵۷ هزار میلیارد ریال** افزایش یافته است.

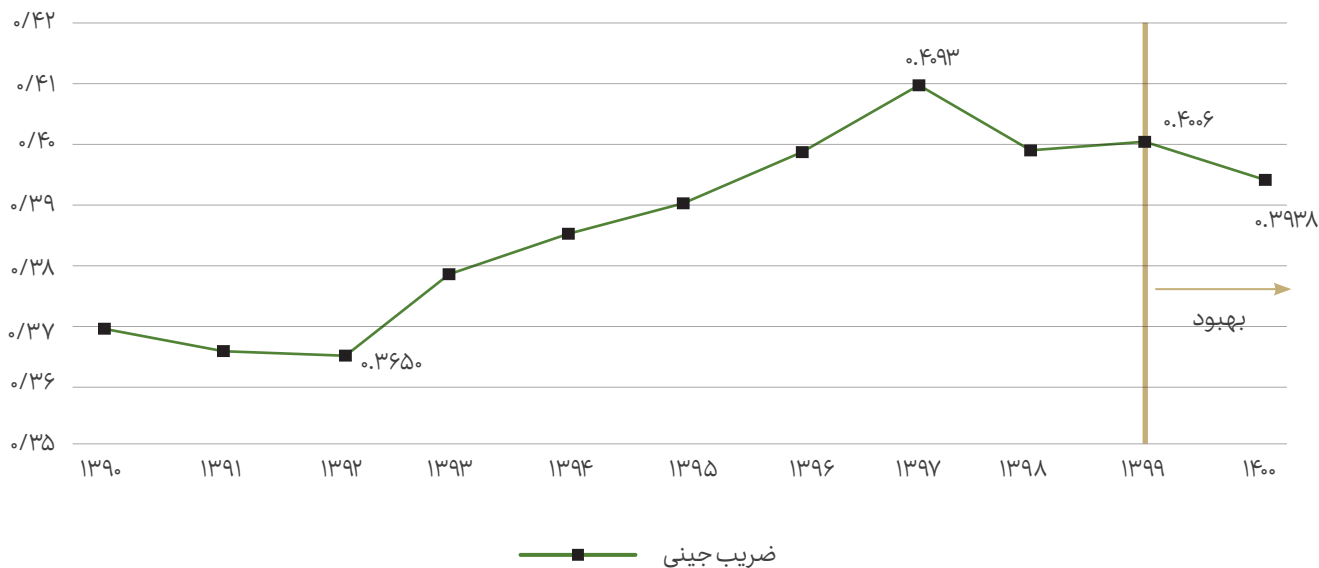
« در دوره مورد بررسی، فروش اوراق **۲۲۹ هزار میلیارد ریال** که نسبت به ۴ ماهه سال قبل بیش از **۳٫۵ برابر** افزایش یافته است. البته در همین مدت اسناد خزانه با کاهش **۸۳ درصدی** در حدود **۹۹ هزار میلیارد ریال** عملکرد داشته است. این بدین معنی است که برای پرداخت بابت طرح عمرانی به صورت نقدی خواهد بود.

« اعتبارات هزینه ای با عملکرد **۲۵۸۴ هزار میلیارد ریال** حدود **۲۷ درصد** نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد داشته است.

« عملکرد اعتبارات تملک دارائی سرمایه ای (عمرانی) در حدود **۱۲۹ هزار میلیارد ریال** بود.

« اعتبارات تملک دارائی مالی که به مفهوم پرداخت بدهی های دولت است، با عنایت به سررسید شدن اوراق فروش رفته در سال های گذشته و عزم دولت مبنی بر پرداخت به موقع دیون و بدهی ها، بالغ بر **۵ برابر** شده و به **۴۲۸ هزار میلیارد ریال** رسیده است.

ضریب جینی

« ضریب جینی به عنوان معیار اندازه‌گیری توزیع درآمد در سال‌های اخیر افزایش یافته که به معنی تشدید شکاف طبقاتی است. ضریب جینی از رقم ۰/۳۶ در سال ۱۳۹۱ به رقم ۰/۴۰ در سال ۱۳۹۹ افزایش یافت. در سال ۱۴۰۰ ضریب جینی با اندکی بهبود به ۰/۳۹ رسید.

پہلے میری زندگی
پھر میرا کون

